

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Gretinamosios gramatikos įvadas	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Jelena Konickaja Kitas / a (-i):	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
Paskaitos, seminarai	Rudens semestras	Rusų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Rusų kalbos mokėjimas B2/C1 lygiu. Žinios apie kalbos struktūrą: leksikos, morfologijos, sintaksės pagrindai.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas
Formuoti supratimą apie gretinamąją gramatiką kaip kalbotyros šaką. Ugdyti gebėjimą gretinti skirtingų kalbų reiškinius nustatant kalbų panašumus ir skirtumus. Ugdyti analitinį, kritinį mąstymą, gebėjimą apibendrinti, daryti argumentuotas išvadas. Stiprinti darbo grupėse ir savarankiško darbo su sisteminiiais kalbos reiškiniais įgūdžius.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklausę dalyką studentai išmanys apie gretinamąją gramatiką, jos svarbą skirtingose srityse (teorinei kalbotyrai, lingvodidaktikai, vertimo teorijai bei praktikai).	Įtraukiamoji paskaita, literatūros skaitymas ir aptarimas	Kaupiamasis vertinimas: 1) dalyvavimas seminaruose su pranešimais, dalyvavimas diskusijose; 2) pranešimas (prezentacija): dviejų kalbų gretinimas tam tikru aspektu. 3) baigiamasis egzamino testas (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai).
- gebės savarankiškai atlikti nesudėtingą gretinamojo pobūdžio dviejų kalbų tyrimą, taikyti įgytas žinias apie gretinamosios gramatikos principus.	Savarankiškas dviejų kalbų gretinimo tyrimas.	

- gebės nustatyti kalbų panašumus ir skirtumus dviejų (ir daugiau) kalbinių sistemų įvairiuose lygmenyse ir prognozuoti interferencijos sritis.	Literatūros skaitymas ir aptarimas, užduočių atlikimas.	
- išmanys gretinamosios gramatikos svarbą vertime ir kalbų dėstymo procese. Gebės praktiškai pritaikyti įgytas žinias vertimo ir kalbų dėstymo sferose.	Literatūros skaitymas ir aptarimas, diskusijos. Užduočių atlikimas.	
- lavins darbo grupėje ir savarankiško darbo įgūdžius, analitinį sisteminių mąstymą.	Praktinių užduočių atlikimas grupėse, bendras teorinių problemų aptarimas, užduočių atlikimas	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Gretinamoji gramatika ir jos vieta šiuolaikinėje kalbotyroje. Gretinamoji ir lyginamoji bei tipologinė gramatika. Gretinamosios gramatikos objektas.	2						2	6	Mokomosios ir mokslinės literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių atlikimas.
2. Gretinamosios gramatikos principai. <i>Tertium comparationis</i> ir jo rūšys. Gretinamosios analizės eiga: nuo formos prie turinio ir atvirkščiai. Gretinimo etapai. Ekvivalentiškumas ir interferencija. Giminingų kalbų gretinimo ypatumai.	2						2	10	Mokslinės literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių atlikimas.
3. Gretinamoji ir kontrastyvinė gramatika; bendrumai ir skirtumai. Kontrastyvinės gramatikos tikslas ir praktinis kryptingumas.	2		2				4	8	Mokslinės literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių atlikimas.
4. Gretinamoji gramatika ir lingvodidaktika. Relevantinių ir nerelevantinių panašumų ir skirtumų sąvokos. Gretinamoji gramatika ir vertimo teorija.	2		2				4	8	Mokslinės literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių vykdymas.
5. Gretinimas leksikos lygmenyje: skirtingų rūšių atitikmenys. Lakūnos. Seminė analizė kaip kontrastyvinių analizės pagrindas. Pasaulio vaizdo kalboje sąvoka. Bendrumai ir skirtumai slavų PVK (remiantis skirtingais leksikos sistemos fragmentais: meteorologija, gamtos reiškiniai ir pan.).	2		4				6	14	Literatūros skaitymas ir aptarimas, diskusijos. Semantikos analizės pratimai. Savarankiškas dviejų kalbų leksinės sistemos mini tyrimas.
6. Gretinimas žodžių darybos lygmenyje. <i>Tertium comparationis</i> žodžių darybos lygmenyje. Žodžių darybos kategorijų, formantų, reikšmių gretinimas slavų ir lietuvių kalbose. Gretinimo pavyzdžiai: skirtingų grupių analizė (žmonių pavadinimai, gyvunų porų pavadinimai ir	2		2				4	10	Literatūros skaitymas ir aptarimas. Skirtingų kalbų žodžių darybos reikšmių, tipų, kategorijų nustatymo užduotys. Savarankiškas darbas: rezultatų

pan.) Skirtingų žodžių darybos tipų gretinimas.									pristatymas auditorijoje, aptarimas.
7. Gretinimas morfologijos lygmenyje. Gramatinės kategorijos kaip <i>tertium comparationis</i> . GK skirtingose slavų kalbose apžvalga. Rusų ir lietuvių kalbų gramatinių kategorijų gretinimas: vardažodžių kategorijų panašumai ir skirtumai (giminės, skaičiaus kategorijos, linksnių sistema; laipsniavimas ir pan.). Galimos interferencijos sritys	2		2				4	12	Literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių vykdymas: vardažodžių (daiktavardžių, būdvardžių, skaitvardžių) formų gretinimas, panašumų ir skirtumų nustatymas (darbas auditorijoje, savarankiškas darbas).
8. Rusų ir lietuvių kalbų gramatinių kategorijų gretinimas: veiksmožodžių kategorijų panašumai ir skirtumai (laikų sistema; veiksmožodžių linksniuojamosios formos, veikslas, nuosakos kategorija). Galimos interferencijos sritys.	2		2				4	10	Literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduočių vykdymas: rusų ir lietuvių kalbų veiksmožodžių formų gretinimas, panašumų ir skirtumų nustatymas (darbas auditorijoje, savarankiškas darbas).
9. Rusų ir lietuvių kalbų sintaksės gretinimas: žodžių tvarka, sakinių tipai ir jų reikšmės. Panašumai ir skirtumai. Galimos interferencijos sritys.	2						2	10	Literatūros skaitymas ir aptarimas. Užduotys (darbas auditorijoje, savarankiškas darbas).
10. Pasiruošimas egzaminui								10	
Viso	18		14				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Vertinimo strategija	Svoris proc.		
Kaupiamasis vertinimas:			Visų pažymių suma
1) Egzaminas: testas (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai)	50%	sesijos metu	Vertinimas pagal 5 balų skalę. Kiekvienas atsakymas vertinamas balais atskirai (nuo 1 iki 5), visi balai sumuojami, galutinis vertinimas gaunamas pagal nustatytą balų skalę. Kriterijai: 5 – teisingai nurodyti faktiniai duomenys, atsakymai nuoseklūs ir išsamūs, pateikta pavyzdžių; 0 – klaidingai nurodyti faktai, nėra pavyzdžių, teorijos nežinojimas, analizės stoka.
2) pranešimas (prezentacija)	20%	2,3, semestro mėnesiai	3 balai – tinkamai paruoštas pranešimas ir teisingai atrinkti duomenys, pritaikyta teorija; kalba rišli, sklandi, logiška; yra pagrįstos išvados; 2 balai – yra faktinių klaidų, nėra išvadų, stokoja teorija; 1 balas – nenurodyti esminiai kalbų faktai, neaiški tyrimo metodika.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				

Кашкин В.Б.	2007	Сопоставительная лингвистика. Учебное пособие для вузов		Воронеж, 2007. http://window.edu.ru/resource/528/59528/files/may07069.pdf
Гак В.Г.	1989	О контрастивной лингвистике	Новое в зарубежной лингвистике». Вып. XXV, 5-17	http://www.philology.ru/linguistics1/gak-89.htm
Гудавичюс А.	1997	Сопоставительная семасиология литовского и русского языков		Вильнюс: Моклас
Мустейкис К.	1972	Сопоставительная морфология русского и литовского языков.		Вильнюс: Швиеса
Юсупов У.К.	1987	Сопоставительная лингвистика как самостоятельная дисциплина	Сопоставительная лингвистика и обучение неродному языку	Москва : Наука
Стернин И.А.	2006	Контрастивная лингвистика. Проблемы теории и методики исследования		Москва: «Восток-Запад»
Papildoma literatūra				
Гл. ред. В.Н. Ярцева	1990	Лингвистический энциклопедический словарь		Москва
Зуров А.М.	2012	Сопоставительный метод в изучении и преподавании иностранных языков	Вестник ННГУ 2012 (2), 269-273	Нижний Новгород http://www.unn.ru/pages/issues/vestnik/99999_999_West_2012_1(2)/87.pdf
Широкова	1998	Методы, принципы и условия сопоставительного изучения грамматического строя генетически родственных славянских языков	Сопоставительные исследования грамматики и лексики русского и западнославянских языков.	Москва : Наука
Воркачев В.С.	2003	Эталонность в сопоставительной семантике	Язык, сознание, коммуникация. Вып. 25.	Москва
Gudavičius A.	2009	Gretinamoji semantika.		Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.